

Vicent Torrent és un dels components fundadors d'Al Tall, una formació musical amb 34 anys de trajectòria. 'Vergonya, cavallers, vergonya!', el seu darrer disc, és dedicat a Jaume I i aviat el presentaran en directe a València i a Vilanova i la Geltrú: el 4 de juliol a la Universitat de València i el 17 a la capital del Garraf.

De què s'avergonyeixen els cavallers del vostre disc, i nosaltres, de què ens hem de donar vergonya?

—El disc repassa l'obra de Jaume I, i aquesta és una frase seva en un moment concret de la batalla de Portopí, quan els cavallers no arrancaven. A la nostra època, aqueixa vergonya l'han de sentir els polítics, els intel·lectuals, i un poc també el poble en general: vergonya de no defensar l'obra de Jaume I, que en el fons és el país, la nació i aquella federació que ell va construir, d'estats sobirans amb una herència política potent. Això s'ha deixat esvaïr per la força de les armes, la guerra de Successió, la batalla d'Almansa, el decret de Nova Planta, i ens trobem en aquest parèntesi vergonyant. Ens hi trobem per no haver defensat prou el país i pel fet de patir aquesta colonització espanyola que ja és una mica massa llarga: un parèntesi de 300 anys ja és massa.

—**Així, amb aquest homenatge, voleu revifar l'herència de Jaume I?**

—Sí, però volem marcar les diferències amb tantíssims homenatges que se li han fet des de la Renaixença. Fins i tot grups polítics i socials enemics de la seua obra, submisos a Madrid, l'han homenajat. Ells pretenien desactivar la figura de Jaume I, que no importara allò que va fer, talment com si fora un personatge de dibuixos animats. Posen el seu nom a una universitat, noms d'hotels... però el converteixen en una cosa etèria. I per reacció a aquesta mena d'homenatges nosaltres situem la figura de Jaume I com allò que realment és. Ara és un grapat d'ossos corcats. Però l'obra de Jaume I, ara i en el futur, és molt important.

—**L'escrit inicial del disc parla de la baixada de Jaume I a l'infern de Dant. Escrit per vós, expressament per a l'ocasió?**

—Efectivament. En un primer moment jo tenia pensat que aquest relat

“La colonització espanyola ja és un parèntesi una mica massa llarg”

fora una peça musical, però la vaig deixar per al final i em va semblar un poc excessiu. La musicaré perquè tinc la idea de com podria ser, a base de recitatius i semirecitatius, i de formes de cant parlat amb diversos recursos. Ho faré per gust, però trobe que aquest text sobrepassava un poc l'extensió de les cançons del disc. De fet, a les cantades hi ha un enregistrament de l'actor Albert Forner que explica la història i un poc de músiques i efectes de fons, una banda sonora discreta però que va avançant els motius que després tindran lloc durant el concert. Es tracta de recrear un ambient previ i situar-se en un clima gòtic, de la mort, d'una cosa tan depriment com és la pèrdua de Jaume I.

—**I d'on va sorgir la idea?**

—És una de les primeres idees que vaig tenir i d'alguna manera és el plat fort que marca la cantata. Aquest clima d'estètica gòtica transmet el to general del disc i aquest text s'ha quedat com un text de presentació, que en el directe té un paper protagonista que contribueix a crear atmosfera.

—**A quin públic penseu que es pot adreçar el vostre disc?**

—Bé, en principi és pensat per a tota la població, perquè allò que aprenem a les escoles continua. Documentant-nos per als texts d'aquest disc hem descobert coses que haurien de ser l'alfabet

apès a l'escola. Tot i que hi ha coses que molta gent desconeix i potser no les entendreà, però un dels objectius, precisament, és que el públic s'adone que no sabem un seguit de coses molt importants i bàsiques de la nostra història i, per tant, de la nostra realitat. Però, a més, estic segur que aquest disc tindrà una aplicació didàctica, un ús bastant remarcat com ara ha tingut la cançó que narra la batalla d'Almansa, que es troba als llibres i serveix per a explicar la història. Allò que expliquen les cançons és un suggeriment que et pot generar inquietud de saber més.

—**Al disc hi ha tota mena de lletres, tant històriques com actuals. “El cant dels alternatius” diu que allò que passava a l'època de Jaume I no és res comparat amb ara. Contra què han de lluitar els alternatius d'avui?**

—Contra les grans xacres de la nostra civilització actual. En primer lloc les guerres i l'armament salvatge que hi ha, amb capacitat de destruir el planeta. En segon lloc, la degradació de la natura i el medi. I finalment aquesta creació diabòlica del tercer món que hem aconseguit en nom del progrés. Per això la tornada diu “a on va esta barbàrie, de quin progrés hem de morir”.

—**Com definiríeu ras i curt la mena de música que feu?**

—A mi les etiquetes no m'agraden perquè es viciïn i llavors es pot entendre alguna cosa diferent. Però d'alguna manera t'has de definir. No saltres diem que fem música folk de fusió mediterrània; hi posem aquest cognom. I fem *riproposta*, un terme encunyat els anys 70 pel cercle de la Nuova Compagnia di Canto Popolare —intel·lectuals italians—, que consisteix a continuar fent música tradicional però a la nostra època, no tan sols recuperar cançons dels nostres rebesavis i del segle XIX. Però seguint el llenguatge musical de la tradició i aplicant-hi la nostra sensibilitat del segle XXI, i la tecnologia instrumental i electrònica que hi ha.

—Com dieu al disc, es tracta de “fer de la llei vella una fruita nova”?

—Jo crec que sí. A més, ara és un bon moment per a la música d'arrel tradicional, el millor que hi ha hagut fins ara, perquè la línia és de creixement i a tots els Països Catalans hi ha molts grups que la cultiven de diverses maneres. El tractament musical també és molt ampli. Llàstima que els nostres productes culturals de la nació, dels Països Catalans, van com poden. Perquè el català no és la llengua franca de la nació, com ho era amb Jaume I. I, com que no ho és i és subalterna, els productes culturals van pegant tombs com poden.

—Quan Al Tall va fer deu anys, es deia que el vostre grup intentava *desfolkloritzar* la música tradicional. Quin balanç en feu, d'aquest intent, ara ja que fa més de trenta anys que us dediqueu a la música?

—Jo crec que s'ha fet camí en aquest objectiu perquè fa 34 anys la música tradicional eren restes d'una cultura que es consumia, de la societat rural, i la cosa anava a mal borràs. Avui dia, després de tots els discs que hem fet, sembla que han caigut les corfes un poquet, els prejudicis que el so de la música tradicional remet a quelcom antiquat i passat. Com que parlem de coses normals, reivindicatives tot es va normalitzant i va perdent l'aspecte de cosa antiquada. La qüestió és anar fent coses de manera que siga normal, com ha passat amb la música celta.

Marta Iglesias

SOLEDA D'ESFILIS

